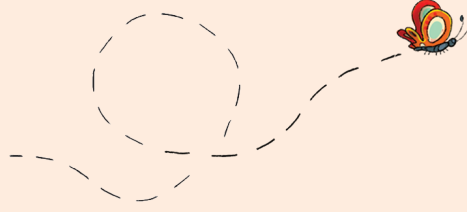

Yazan: Tolga Özturun - Lider Hepgenç
Resimleyen: Ece Zeber

PARVODUK

ile
Doğru Alışveriş

*Kıymetli büyükannem Hayriye Erduran Hanımefendi'nin
kuşaktan kuşağa anlattığı masalın kahramanı Papuduk'un,
hayvan sevgisi ve çevre bilinci ile büyüyen nesiller
yetişmesine katkı sağlaması dileğiyle...*

Serra Sabancı

PAPUDUK
ile
DOĞRU ALIŐVERIŐ

Papuduk bugün ilk defa tek başına ormanın sonundaki markete gidecekti. Bu yüzden çok heyecanlıydı. Aklından sürekli annesinin söylediklerini geçiriyordu: Gereksizce yabancılarla konuşmayacak, listeyi eksiksiz alacak, fazla oyalanmayacak ve listede yazanlar dışında bir şey almayacaktı.

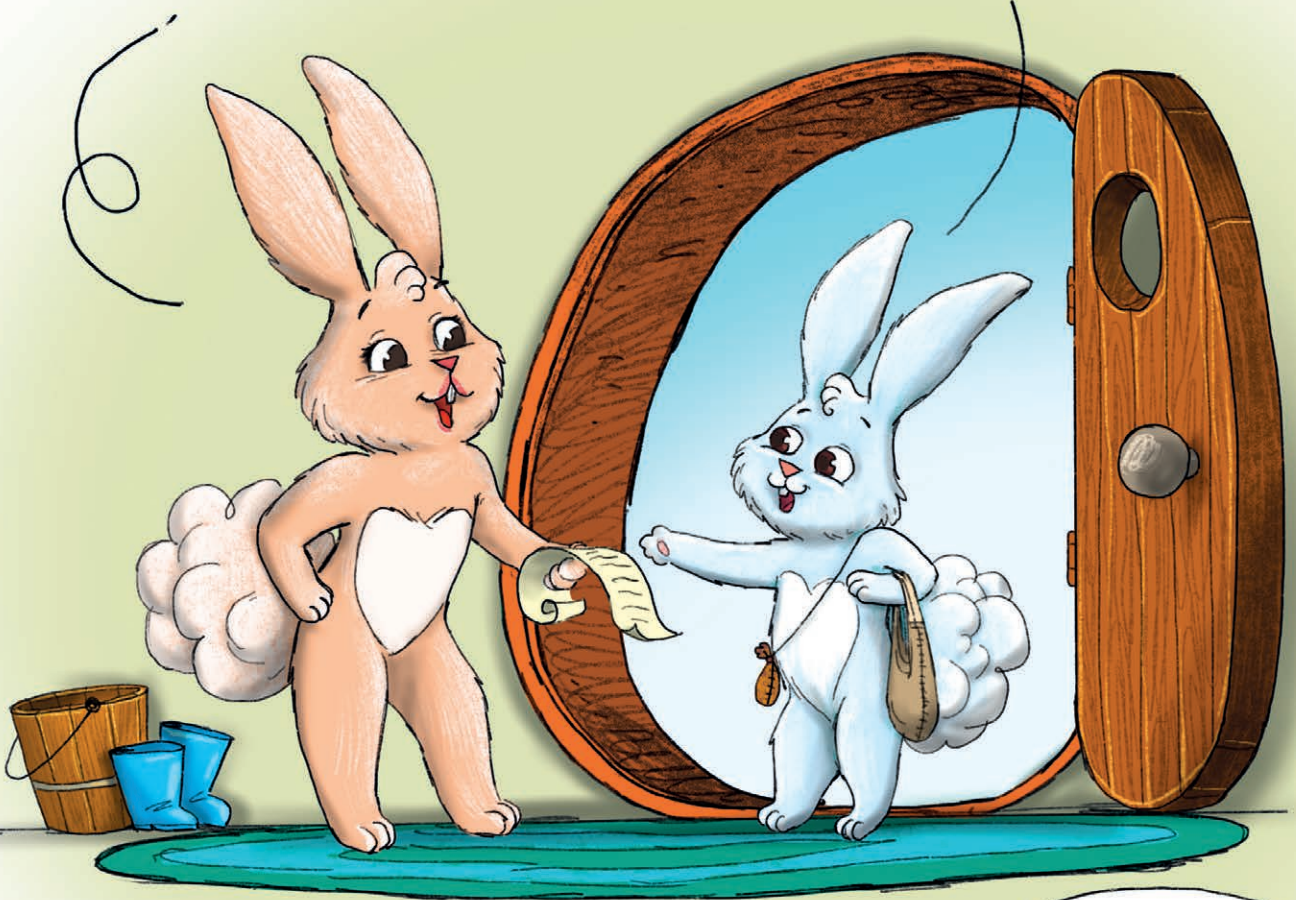

Telaşla salona gelen annesi elindeki listeyi son bir defa daha kontrol etmişti. Hızlı hızlı okumuş, şampuan, havuç, yonca... diye uzayıp gidiyordu.

Sıkı sıkı tembihlemiş:

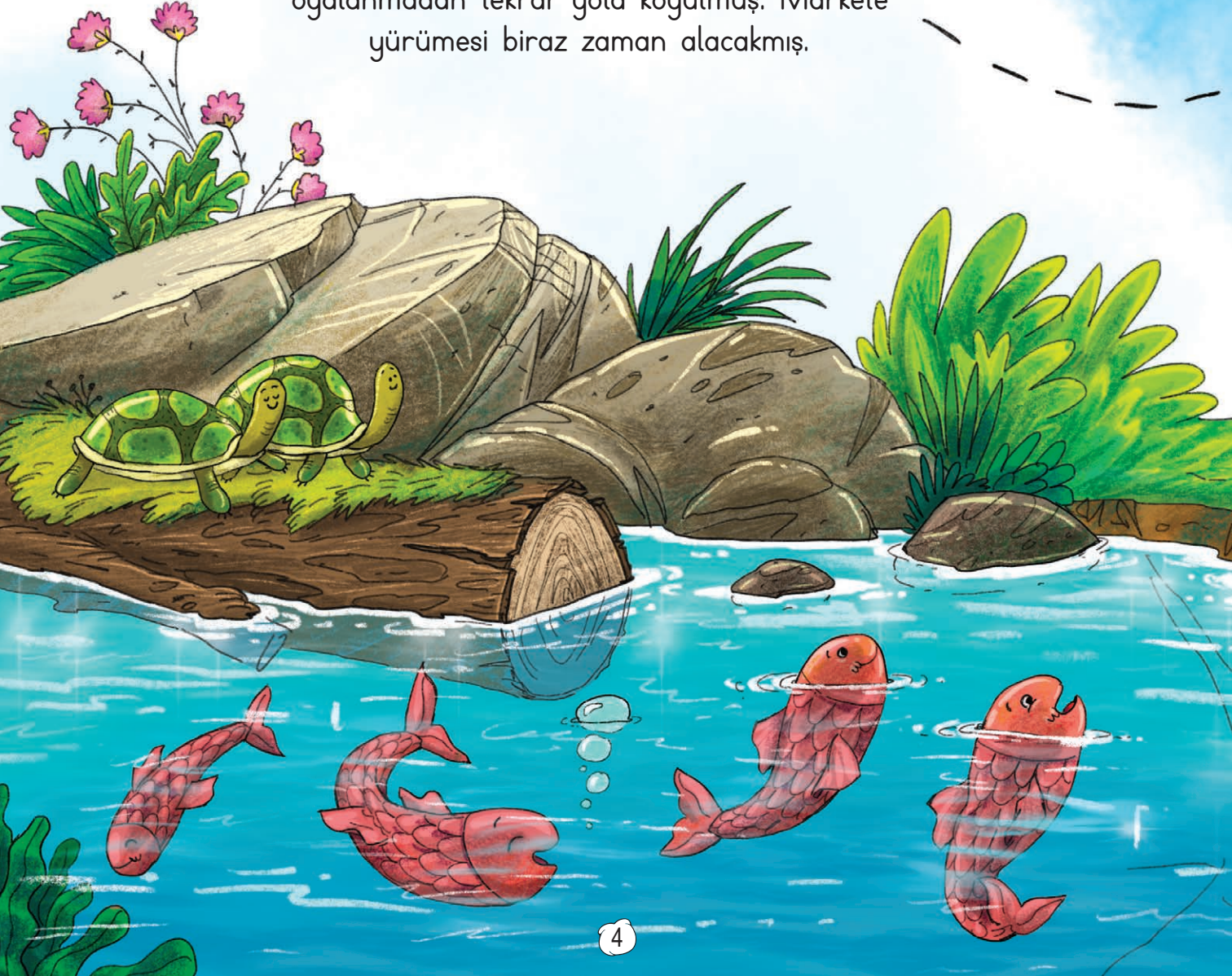
"Listede yazan her şeyi
eksiksiz olarak al lütfen
Papudukçuğum."

"Tamam anne!
Biliyorum."

Sen hiç
tek başına markete
gittin mi?

Papuduk alışveriş listesini ve parayı çantasına dikkatle yerleştirip yola çıkmış. Nehrin yanından geçerken kurbağalarla selamlaşmış, balıklarla sohbet etmiş ve fazla oyalanmadan tekrar yola koyulmuş. Markete yürümesi biraz zaman alacaktı.

Ormanın sonundaki markete vardığında heyecanı daha da artmış. Artık alışverişe başlayabilirmiş. Önce sebze reyonuna gelmiş. Tazecik havuçlara, elmalara, yoncalara bakmış, aralarından en beğendiklerini seçmiş ve bez çantasına doldurmuş.

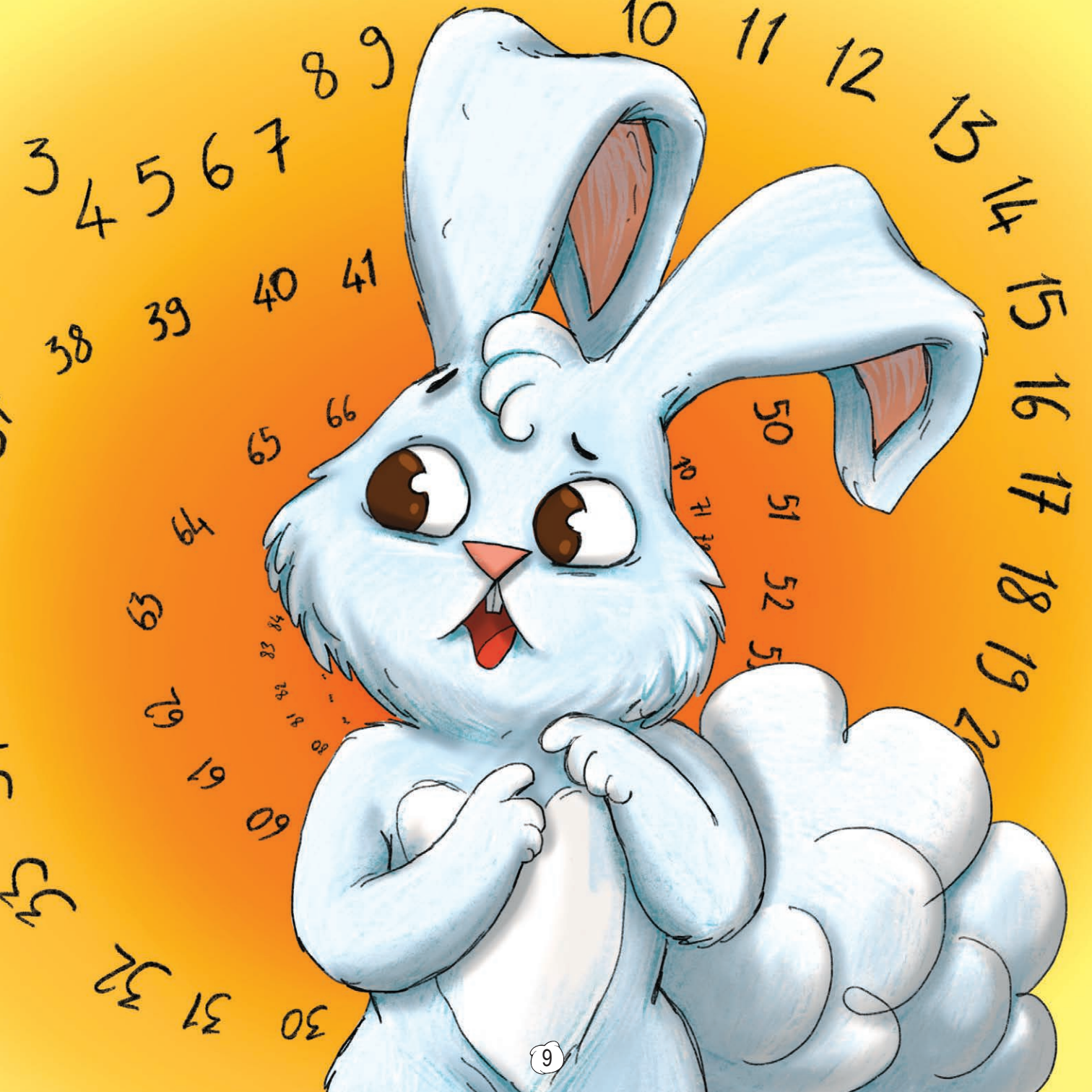

1 2
34
35
36
37

Doğa kirlenmesin diye Papuduk ve annesi naylon poşet kullanmıyorlarmış.

“Bazı naylon poşetler doğada yüz sene yok olmadan durabiliyor,” demişti annesi. Papuduk bunu hatırladığında yüz senenin ne kadar uzun olduğunu anlamak için içinden yüze kadar saymış.

Sebze reyonunda ilerlerken listeye göz atmış. Kabak ve brokoli almalmış. Kabakları özenle seçmiş, brokolilerin olduğu rafa boyu yetmeyince, satıcıdan rica etmiş. Bir brokoliyi de çantasına koymuş.

"Büyümeğe
ne güzel şey!"
demiş içinden.

Bundan sonra
markete hep ben
gelirim, böylece
annem hiç
yorulmaz.

Sebze reyonundaki
işini bittiğine göre
şimdi sırada kozmetik
reyonu varmış.

Tavşanların dişleri yemek yiyebilmek, bir şeyler kemirmek için çok önemliymiş. Bu yüzden annesi ona diş macunu almasını söylemiş. Raflar arasında ilerlerken gördüğü diş macunlarından birini seçmiş. Onu da tam çantasına atacakken reyonun altından bembeyaz bir sıçan çıkmış.

Pişt tavşan,
benim adım Latte.
○ diş macununu alma,
o üretilirken hayvanlar
üzerinde deney
yapılıyor!

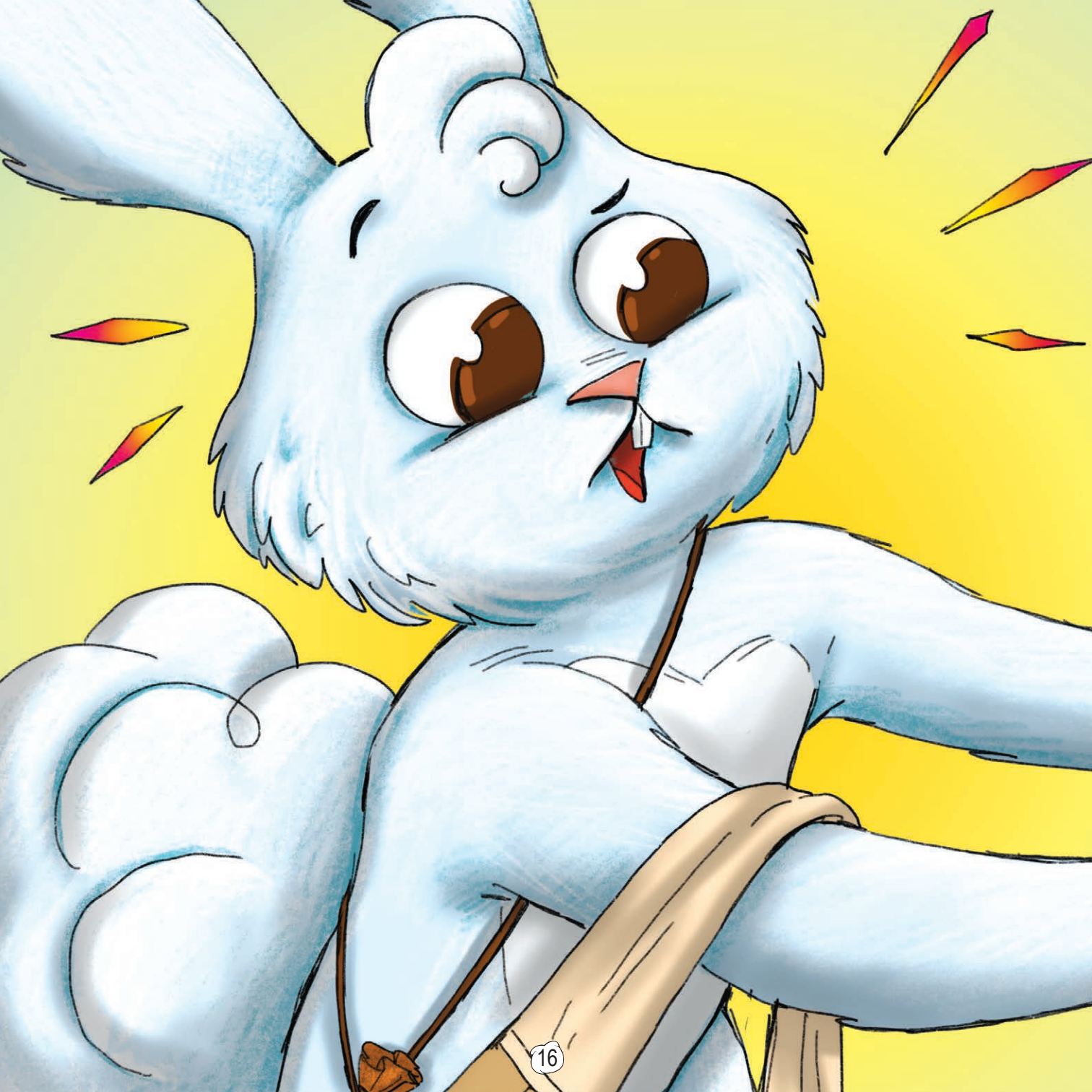
“Hayvanlar üzerinde deney yapıyor” da ne demekmiş? Papuduk yine de elindeki diş macununu yerine koymuş. Ne yapacağını bilememiş. Elindeki listeye bakmış, sırada şampuan varmış. Ne olup bittiğini anlayana kadar zaman kaybetmemek için diş macunlarının yanında duran şampuanlara yönelmiş. Kocaman kuyruğunu temizce yıkaması için şampuna ihtiyacı varmış.

Şampuan şişesini eline aldığı anda aynı beyaz sıçan yine ortaya çıkmış.

Hem şaşıran hem de ne olduğunu anlayamayan Papuduk elindeki şampuanı da bırakıp kırtasiye reyonuna gitmiş. Tatil süresince annesiyle yapacakları etkinliklerde kullanacakları yapıştırıcıyı almaya karar vermiş.

Bir yandan da Latte'nin sözlerini düşünüyormuş.
"Hayvanlar üzerinde deney yapılıyor," ne demek olabilirmiş acaba?

Kırtasiye reyonuna gelmiş ve yapıştırıcıya el atmasıyla
birlikte o sıçan yine çıkıvermiş reyonun altından.

Tam "Pişt tavşan, o yapıştırıcıyı alma," derken, Papuduk Latte'nin
küçük ellerinden tutmuş ve sorularını sormaya başlamış:

"Bırakmam seni! Anlat bakalım bana, ne demek bu
'hayvanlar üzerinde deney yapılıyor' cümlesi?"

Kırmızı gözleri, minicik elleri ve bembeyaz tüyleri olan Latte başlamış anlatmaya:

İnsanlar ürettikleri pek çok ürünü önce bizim üzerimizde deniyorlar. Kendilerine zararlı olup olmayacağını bu deneylerle anlıyorlar. Bu işlemin yapıldığı yerlere 'deney laboratuvarı' adı veriliyor. Küçük kafesler içinde yaşamaya mecbur bırakılan yüzlerce hayvan üzerinde deneyler yapılıyor.

Duydukları karşısında
gözleri kocaman açılan
Papuduk, hayretle
arka arkaya sıralamış
sorularını:

Peki ya sonra?

Ama canınız
yanmıyor mu?

Hiç sizi düşünen
yok mu?

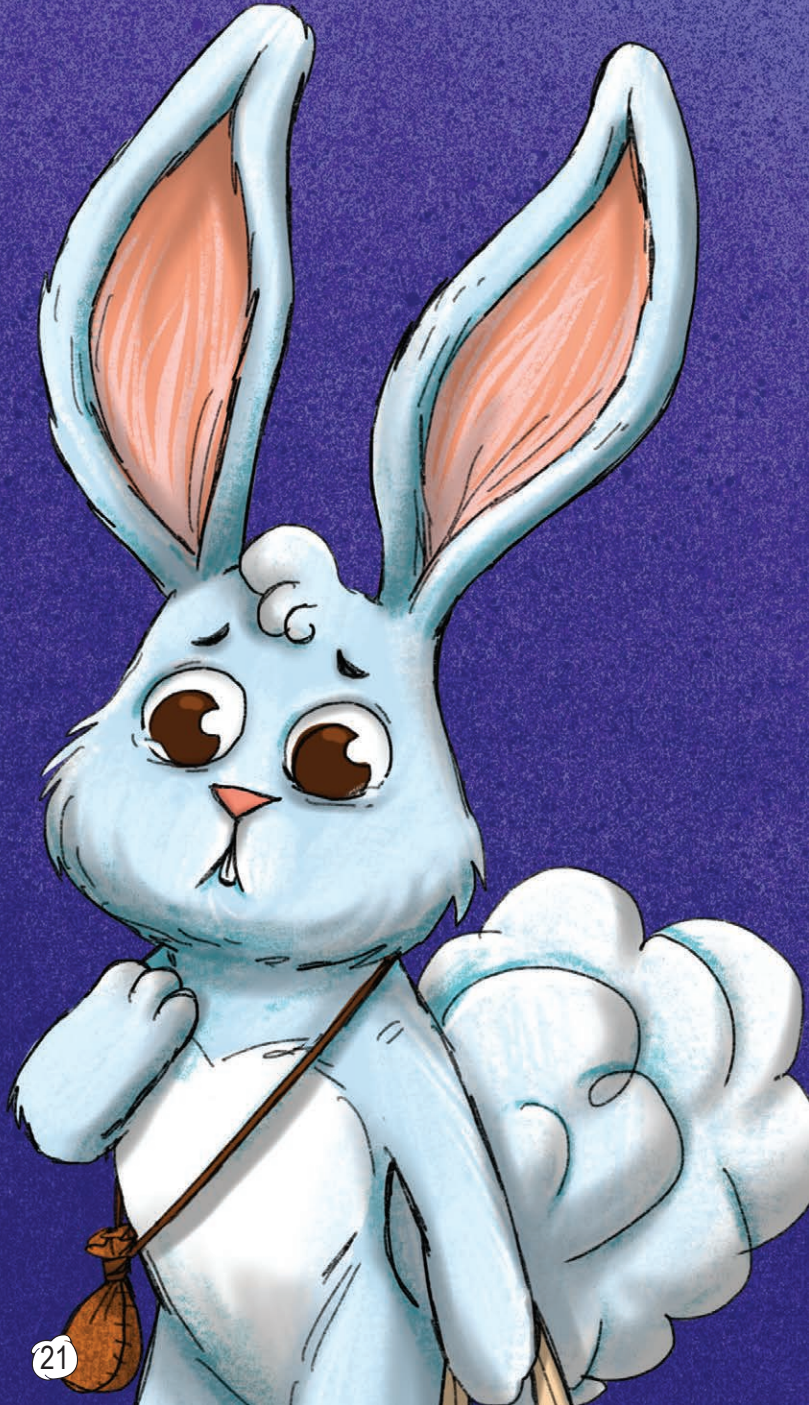
Latte anlatmaya devam etmiş:

“Bu deneyler sırasında canımız öyle çok yanıyor ki çoğu zaman bu acı dayanılmaz oluyor. Üstelik sadece biz fareler değil, pek çok ülkede tavşanlar, köpekler, kediler, maymunlar, koyunlar hatta balıklar üzerinde bile deney yapılıyor!”

Latté'nin anlattıkları karşısında dehşete düşen Papuduk bu durumdaki hayvanların neler çektiğini düşünmüş.

Sence üzerinde deney yapılan hayvanlar neler hissediyordur?

Papuduk, Latté'yi yine soru yağmuruna tutmuş:

Peki, bunun
başka yolu yok mu?

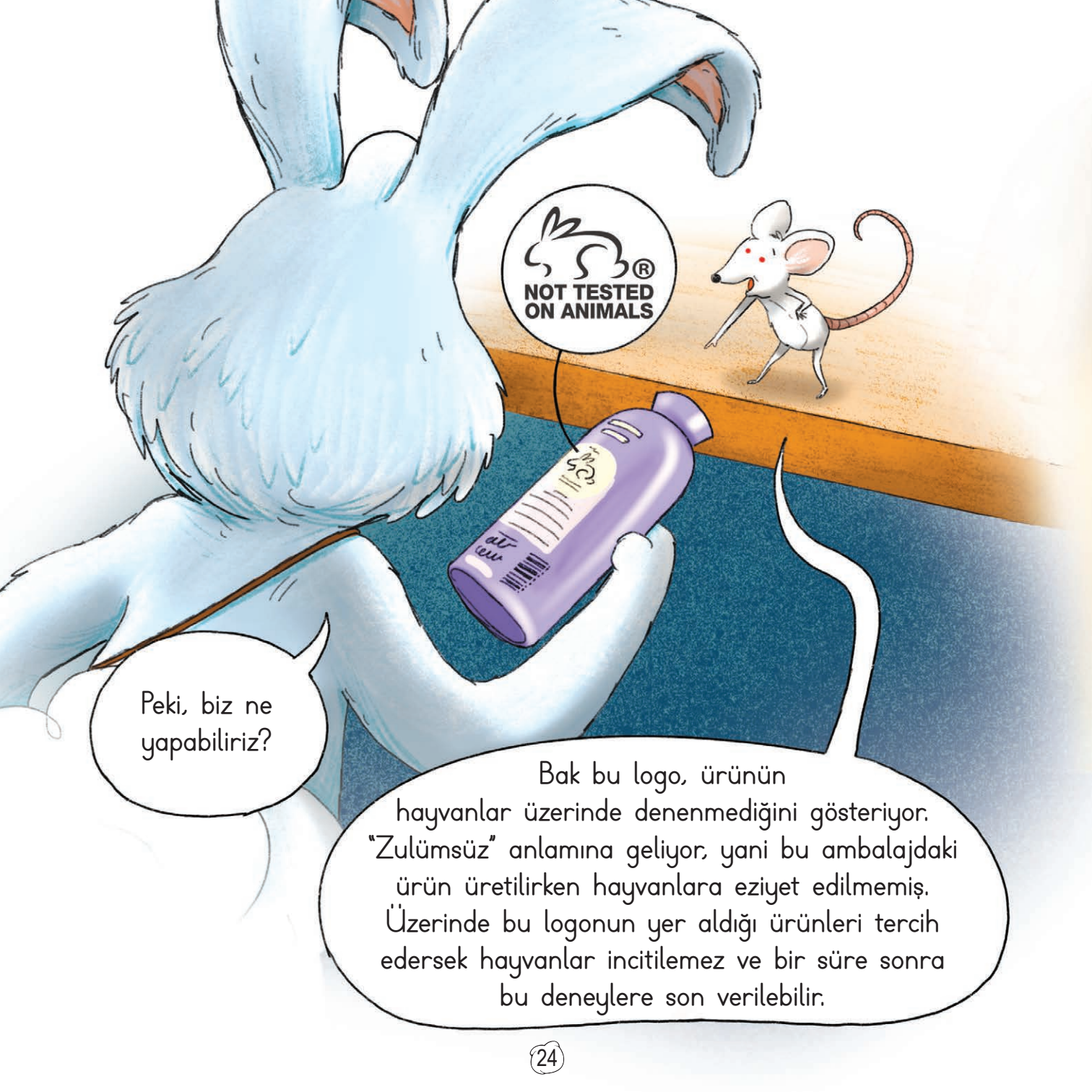
Biz eziyet çekmeden
insanlar herhangi bir
ürünü kullanamaz mı?

Alternatif yöntemler
bulunamaz mı?

Latte derin bir nefes alıp soruların hepsini yanıtlamış:

“Hayvanlar üzerinde deneyler tüm dünyada neredeyse iki bin yıldan fazla zamandır yapılıyor ancak çağdaş ve yenilikçi bilim insanları son elli altmış yılda yeni alternatifler geliştirdiler. Aslında hayvanlar üzerinde tüm bu deneyler yapılmadan, hiçbir canlıya zarar verilmeden de üretim sürdürülebilir.”

Peki, biz ne yapabiliriz?

NOT TESTED
ON ANIMALS

Bak bu logo, ürünün hayvanlar üzerinde denenmediğini gösteriyor. "Zulümsüz" anlamına geliyor, yani bu ambalajdaki ürün üretilirken hayvanlara eziyet edilmemiş. Üzerinde bu logonun yer aldığı ürünleri tercih edersek hayvanlar incitilemez ve bir süre sonra bu deneylere son verilebilir.

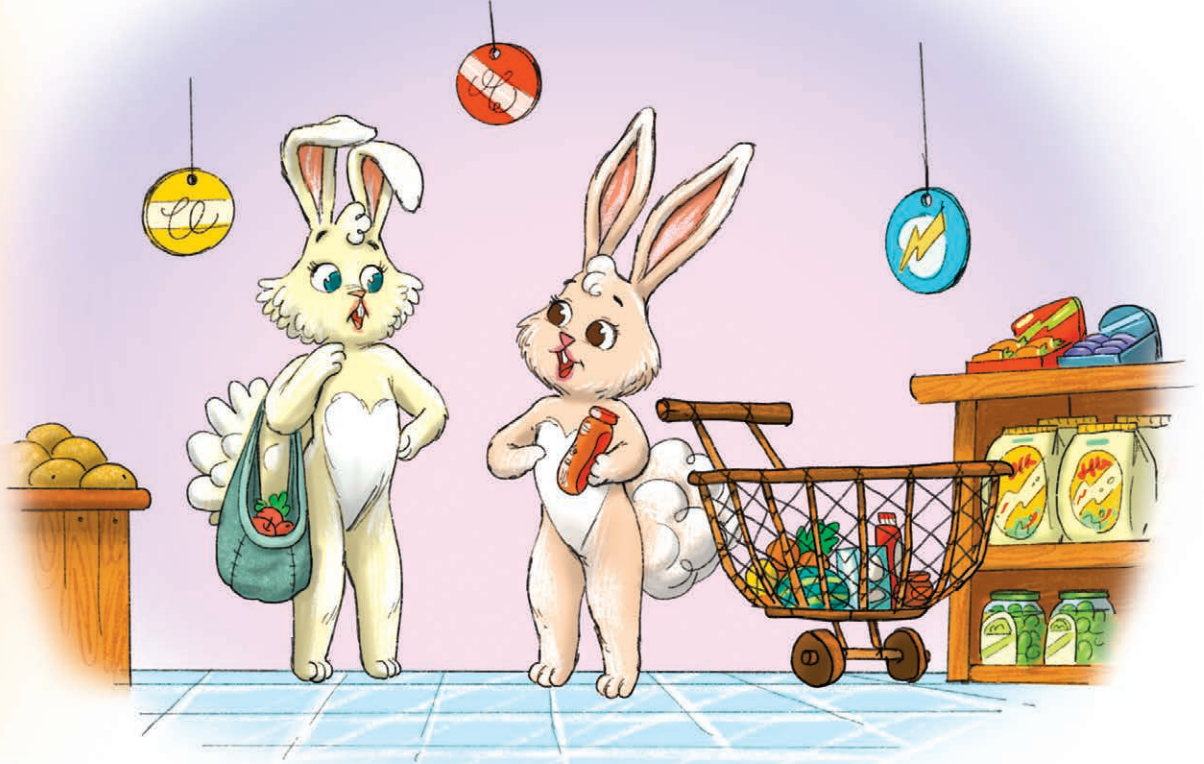

Latte sözlerini bitirdikten sonra, başka çocuklara da bilgi verebilmek için hızla reyonun altında kaybolmuş. Bu sırada logoya dikkatle bakan Papuduk orada kendi gibi bir tavşan olduğunu görüp şaşırılmış. Sonra alışverişine kaldığı yerden devam etmiş, ambalajların üzerinde bu logoyu aramış ve bulmuş. Hayvanlar üzerinde denenmemiş, sağlıklı ürünleri doldurduğu çantasıyla mutluluk ve huzur içinde marketten çıkmış.

Papuduk eve geldiğinde Latté'den öğrendiklerini annesine anlatmış. Logoyu göstermiş ve alışverişini yaparken buna dikkat ettiğini söylemiş. Annesinden kocaman bir aferin almış.

O günden sonra Papuduk ve annesi alışveriş alışkanlıklarını değiştirmekle kalmamışlar, çevrelerindeki herkese hayvanlar üzerinde yapılan deneyler hakkında bilgi verip "Buna bir "dur" demek gerektiğini" anlatmışlar.

Bu hikâyeyi okuduktan sonra hayvanlar üzerinde deney yapılarak üretilen bir şampunu kullanır mısın?

OYUN ZAMANI

Merhaba,

Sayfaları geri çevirip tekrar tekrar okudukça gözlerime inanmıyorum. Hayvanların üzerinde deney yapılmasına nasıl izin veriliyor aklım almıyor. Şaşkınlık, üzüntü, can sıkıntısı tüm benliğimi kaplıyor. Ama bu olumsuzluğun beni ele geçirmesine izin vermeyeceğim. Senin de yardımınla yapacak işlerimiz olduğunu düşünüyorum.

Bize hep ne öğretilir? "Aile, toplumun en temel yapıtaşıdır!"

Bu yüzden biz de işe ailemizle başlayacağız. Yan sayfaya bir tablo örneği çizeceğim. Aynı tabloyu senin de bir kâğıda çizmeni isteyeceğim. Tablonun bir sütununa evlerimizde kullandığımız ürünlerin ismini yazacağım. Daha sonra senden bu ürünlerin üzerinde aşağıdaki logonun olup olmadığını kontrol etmeni isteyeceğim.

ÜRÜN	Üzerinde Logo Olanlar	Üzerinde Logo Olmayanlar
Şampuan	X	
Diş Macunu		X
Resim Boyası		X
Yapıştırıcı	X	
Makyaj Malzemeleri	X	
Mutfak Temizlik Ürünleri		X
Banyo Temizlik Ürünleri	X	

Tabloyu doldurmuş olduğumu tahmin ediyorum. Şu an senin tablону göremiyorum ama içimden bir ses tablodaki ürünlerin çoğunda bu logoyu bulamadığını söylüyor. Bunun ne anlama geldiğini biliyorsundur umarım.

Söylememe izin ver: Kullandığın ürünlerde bu logo yoksa, bu demek oluyor ki bu ürünlerin hepsi hayvanlar üzerinde deney yapılarak üretilmiş. Yani sen bu ürünü kullanacaksın diye bazı hayvanların canı yandı, tüyleri döküldü, özgürlükleri ellerinden alındı ve bazıları da hasta oldu.

Peki, artık bunları bildiğin halde bu ürünleri kullanmaya devam edecek misin? Ben inanıyorum ki sen bu konuyu ailine anlatıp onların da bu konuda bilgilendirilmesini sağlayacaksın. Artık alışveriş yaparken ambalajında "Hayvanlar Üzerinde Deney Yapılmamıştır" anlamına gelen logoyu taşıyan ürünleri alacağını ümit ediyorum.

HAYDI CEVAPLAYALIM

1. Annemin verdiği alışveriş listesinde yazanları almak için gittiğim markette karşıma bir sıçan çıkmıştı. Bu sıçanın ismini hatırlıyor musun?
2. Biliyorsun, naylon poşetler doğada yüz sene yok olmuyor. Annem ve ben de naylon poşet kullanmak yerine başka bir tür çanta kullanıyoruz. Bunun ne olduğunu hatırlıyor musun?
3. "Oyun Zamanı" bölümünde senden "Hayvanlar Üzerinde Deney Yapılmamıştır" anlamına gelen logo ile ilgili ailenle paylaşabileceğin etkinlik önerisi verdim. Peki, ailenin dışında bu durumu arkadaşlarına, apartmanına, mahallene, okuluna duyurmak için neler yapabilirsin?
4. Sence insanlar alışveriş yaparken neden "Hayvanlar Üzerinde Deney Yapılmamıştır" anlamına gelen logonun bulunduğu ürünleri tercih etmiyorlar?
5. Latte, markette reyonların altına saklanarak alışverişe gelen insanlara bilgi vermeye çalışıyordu. Latte ve ben güçlerimizi birleştirecek hayvan deneyleri konusunda başka neler yapabiliriz?
6. Dünya üzerindeki tüm firmalar ürünlerini çıkarırken hayvanlar üzerinde hiçbir şekilde deney yapmasalar dünya nasıl bir yer olurdu? Hayvanlar neler hissederdi? Nasıl yaşarlardı?

Tolga Öztoran

1977'de İstanbul'da doğdu. Sakarya Üniversitesi'nden mezun oldu ve etkinlik şirketlerinde çalıştı. Ömrünün yarısını sokak hayvanlarının özgürlük mücadelesine adadı. Kısa filmler çekti, radyo programları yaptı, çocuklara eğitimler verdi. Sabancı Vakfı "fark yaratan" programına seçildi. İstanbul'da yaşıyor ve evini çok sayıda engelli hayvan ile paylaşıyor.

Lider Hepgenç

1987'de İzmir'de doğdu. Astsubay olarak görev yaparken askerlik kariyerini bırakarak hayatına yaratıcı drama öğretmeni olarak devam etmeye karar verdi. O günden beri müzelerde, kitabevlerinde, okullarda çocuklarla yaratıcı drama çalışmaları yürütüyor, çocuk kitapları yazıyor. Oğlu Adem, kedileri Sütlaç ve Sufle ile birlikte bol oyunlu bir yaşam sürmeye çalışıyor.

Ece Zeber

Resim yapmayı anne ve babasından öğrendi. Küçüklüğünden beri hep resimle ilgili oldu, kitaplar okudu, çizgi filmler izledi. Balıkesir Güzel Sanatlar Lisesinde Resim, Anadolu Üniversitesi'nde Çizgi Film okudu. Eskişehir'de eşiyle birlikte evinde çalışıyor. Hâlâ çocuk kitapları okuyup resimliyor, hayaller kuruyor.

**Papuduk'a
mektup yazmak
ister misin?**

Posta adresi: Sabancı Vakfı
Sabancı Center
4. Levent 34330 İstanbul

E-posta adresi:
papuduk@sabancivakfi.org

@papuduktavsan

Papuduk ile Doğru Alışveriş

Yazan: Tolga Öztörün - Lider Hepgenç

Resimleyen: Ece Zeber

Yayın Hakları

@Süperlatif

f t i /tekirkitap

Tekir Kitap

Kılıçalı Paşa Mahallesi
Altın Bilezik Sokak Pera Ap.

No: 9 Daire: 2

Beyoğlu / İstanbul

www.tekirkitap.com

info@tekirkitap.com

Yayın Koordinatörü: Selda Çilingir

Editör: Didem Demir

Grafik Uygulama: Veli Okulan

Danışman: Prof. Dr. Feyza Çorapçı

Baskı:

Optimum Basım San. ve Tic. Ltd. Şti.
Tevfikbey Mah. Doktor Ali Demir Cad.

No: 51/1 - 34295

Küçükçekmece / İSTANBUL

Sertifika No: 41707

Tel: +90 212 463 71 25

1. Baskı / Kasım 2020

12. Baskı / Mart 2023

ISBN: 978-605-70028-8-4

Sertifika No: 47769

SABANCI VAKFI

**TEKİR
KITAP**

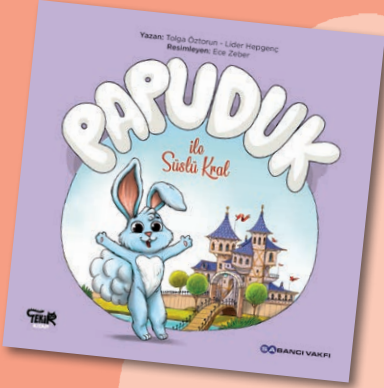
**Hediye dir.
Para ile
satılamaz.**

Bu eserin bütün yayın hakları saklıdır.

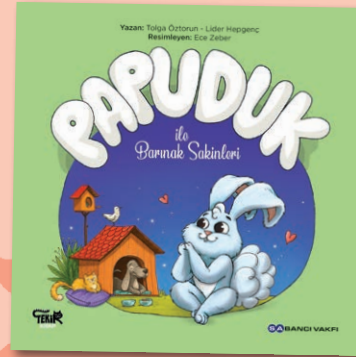
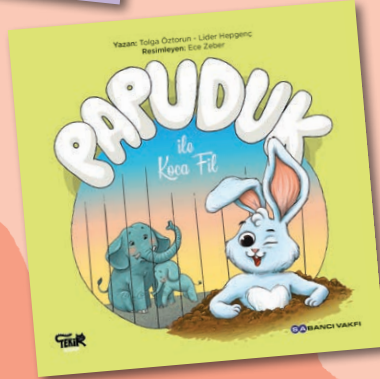
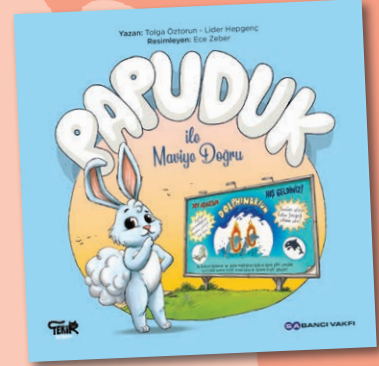
Yayınevinden yazılı izin almadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz,
hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

Tekir Kitap; Süperlatif Ltd. Şti.'nin tescilli markasıdır.

İlk defa tek başına markete giden Papuduk,
reyonlar arasında gizli gizli gezinen Latte ile tanışır.
Annesinin hazırladığı alışveriş listesini eksiksiz olarak
almaya çalışan Papuduk, Latte sayesinde hayvanlar üzerinde
denenen ürünlerden nasıl uzak durması gerektiğini öğrenir.

Hayvanlara ve doğaya zarar veren davranışlardan insanları vazgeçirmek için her kitapta yeni bir maceraya doğru yol alan Papuduk'u çok seveceksiniz.

ISBN 978-605-70028-8-4

9

786057

002884

SABANCI VAKFI

TEKİR
KİTAP